

Слоїк Н.С., студент II курсу ОС Магістр, спеціальність "Ветеринарна медицина"

Науковий керівник Слюсар Н.В., кандидат вет. наук, доцент

Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПРИНЦИПИ ФАРМАКОТЕРАПІЇ РАН У СОБАК

Хірургічні хвороби нерідко зустрічаються у собак різних вікових і порідних груп. Серед ран, що трапляються у тварин переважають різані, рвані, укушені, рвано-укушені тощо. При пораненнях завжди ушкоджується цілісність шкірних покривів, слизових оболонок та нижче локалізованих тканин. Переважають у домашніх тварин випадкові рани. В терапії ран велике значення має правильний вибір лікарських препаратів, які повинні володіти не тільки вираженим анти-септичним ефектом, але й ранозагоюючою дією.

Метою роботи було вивчити терапевтичну ефективність різних схем запропонованої фармакотерапії за інфікованих ран у собак. У досліді застосовувались різні методи досліджень.

Відомо, що реактивність організму собак на відкриту травму перебігає за типом двох фаз – нейтралізації, або виведення подразника з тканинних структур та відновлення дефекту тканин.

Пошкодження тканин є пусковим фактором ранового процесу, в результаті якого вивільнюються, в першу чергу, біогенні аміни, тканинний тромбoplastин, тощо. Медіатори запалення роздмухують запальний процес, вони є присутніми, як правило, в будь-якій рані, а їх співвідношення визначає характер перебігу патологічного процесу і швидкість загоєння рани. Серед багатьох медіаторів запалення важливу роль відіграє гістамін та протеолітичні ферменти, вони функціонують подібно до медіаторів впливаючи на судинну стінку викликають вивільнення інших медіаторів запалення.

Загальне і місцеве лікування ран слід проводити з урахуванням загального стану організму. Загально визнаним для лікування гнійних ран в першу фазу ранового процесу є гіпертонічні розчини солей, лікувальна дія котрих зумовлена різницею осмотичного тиску між тканинами та розчином. Для лікування гнійно-запальних процесів можна застосовувати інгібітори протеаз – контрикал, гордокс. Добре себе зарекомендували мазі на гідрофільній основі. Частіше зустрічались відкриті механічні ушкодження (рани) у безпорідних собак. Гнійні рани у собак локалізувалися в різних ділянках тіла. Хворі тварини були пригніченими, мало рухалися, апетит був знижений. Температура тіла дещо зростала до 39,3-39,8 °С, частота дихання –24-26 дихальних рухи за хвилину, пульс, в середньому, був у межах 122-127. Шкіра тварин скуйовджена. При дослідженні проб крові від хворих собак встановлено, що розвиток ранової інфекції супроводжується лейкоцитозом та невірогідним зниженням вмісту загального протеїну на 6,3 %, за рахунок втрати білку рановою поверхнею.

Висновок. Лікування ран, повинно проводитися з урахуванням як видових особливостей загоювання їх у собак, так і характеру самої рани.

Отримані нами дані свідчать, що застосування мазі "Левомеколь", виготовленої на гідрофільній основі, за терапії гнійних ранах у собак сприяє швидшому очищенню ран, появі грануляції та скорішому заживленню травмованих тканин,

у порівнянні з контролем. При застосуванні іхтіолу, з метою фармакотерапії ранового процесу, перебіг усіх фаз мав свої відмінності і видужання наступало на 2-3 доби пізніше ніж у собак із аналогічною патологією де застосовували “Левомеколь”. Отже обидві мазі проявляли позитивний вплив при лікуванні гнійних ран у собак, проте ефективнішою виявилась мазь “Левомеколь”.

УДК 619:615

Хома А.Я., студент II курсу ОС Магістр, спеціальність “Ветеринарна медицина”

Науковий керівник – Слюсар Н.В., кандидат вет. наук, доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ФАРМАКОТЕРАПІЯ ЗА УМОВ ЗАПАЛЕННЯ ШЛУНКУ І КИШОК У СОБАК

За останні десятиліття все більше власників заводять домашніх тварин, і зокрема, собак різних порідних груп. Серед хвороб незаразної етіології часто зустрічаються захворювання органів та системи органів травлення у собак, але частіше всього, запалення шлунку і кишок. Причин багато, але основними, на нашу думку, є порушення годівлі та утримання тварин.

Актуальність теми. Оскільки в даній зоні обслуговування тварин часто зустрічаються хвороби пов'язані із запаленнями та розладами роботи шлунково-кишкового тракту то ця тема, на сьогодні, є актуальною.

Мета. Визначити фармакотерапевтичну ефективність 2-х лікувальних схем за гастроентериту у собак. Науково-практичний дослід проводили на двох групах тварин. Їх підбирали за принципом аналогів. З метою лікування застосовували адсорбенти, ферментні, антимікробні препарати, М-холінолітик, тощо.

Перед початком лікування тваринам проводили загальні та спеціальні методи досліджень. Щоб поставити діагноз на гастроентерит необхідний комплексний підхід, насамперед, провести аналіз годівлі, враховувати етіологічні фактори, характерні клінічні ознаки, результати патологоанатомічного розтину, за умов загибелі тварин, та лабораторні дані, а також провести диференційну діагностику інших хвороб із подібною клінікою.

Від хворих тварин відбирали кров для морфологічних та біохімічних досліджень перед початком лікування так і по завершенню лікування. Тваринам покращували умови утримання та годівлі. Адже фармакотерапія хвороб травної системи буде не ефективною у випадку неправильної і неповноцінної годівлі.

Вивчали патогенез хвороби, усували етіологічні чинники які спричинили хворобу. Щоб лікування було точним і раціональним визначали кислотність шлункового соку у дослідних собак хворих на гастроентерит. Попередній діагноз підтвердився. Проте фармакотерапію необхідно застосовувати різну при гастритах із підвищеною та із гастритами із пониженою кислотністю шлункового соку. Тому й було застосовано 2 фармакотерапевтичні схеми.

В механізмі патогенезу хвороби (гастроентериту) лежить запалення шлунку і тонких кишок, яке виникає внаслідок безпосереднього впливу етіологічних факторів та пошкоджуючої дії на слизову оболонку алергічних і аутоімунних процесів. Розвиток патологічного процесу, порушення порожнинного